

Sygn. akt III AUa 287/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka
Sędziowie:	SSA Beata Górską (spr.) SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2016 r. w Szczecinie

sprawy B. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 25 lutego 2015 r. sygn. akt IV U 1341/14

oddala apelację.

SSO del. Gabriela Horodnicka SSA Barbara Białecka SSA Beata Górską

- Stelmaszczuk

Sygn. akt. III AUa 287/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 października 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił ubezpieczonej B. M. przeliczenia emerytury na podstawie art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 z późn.zm.), wskazując, że ubezpieczona pobiera już emeryturę z art. 27 ww. ustawy, w związku z czym brak jest uprawnień do uzyskania emerytury na warunkach określonych w art. 55, gdyż nie wystąpiła ona z wnioskiem o emeryturę po raz pierwszy – jest ona uprawniona do emerytury ustalonej według starych zasad już od 1 kwietnia 2006 r.

W dniu 14 listopada 2014 r., ubezpieczona wniosła odwołanie od powyższej decyzji, w której domagała się przyznania prawa do emerytury na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że w jego ocenie art. 55 znajduje zastosowanie jedynie w przypadku takich ubezpieczonych urodzonych przed 1949 r., którzy nie mają ustalonego świadczenia na zasadach dotychczasowych, ewentualnie tych osób, które nie zrealizowały prawa do takiego świadczenia mimo ustalenia uprawnień, bowiem celem regulacji art. 55 jest uprzywilejowanie tych ubezpieczonych, którzy nie przeszli na emeryturę, mimo osiągnięcia wieku emerytalnego, z uwagi na dalszą aktywność zawodową. W konsekwencji wg organu rentowego ubezpieczona nie może skorzystać z dobrodziejstwa ww. przepisu, gdyż już wcześniej zrealizowała swoje prawo do emerytury.

W dniu 18 grudnia 2014 r. ubezpieczona wniosła pismo procesowe z odpowiedzią na zarzuty organu rentowego, w którym zarzuciła pozwanemu niewłaściwą interpretację art. 55 ustawy emerytalnej.

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do wysokości emerytury obliczonej na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd I instancji wydał rozstrzygnięcie w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny i rozważania prawne.

Ubezpieczona B. M. urodziła się (...) W dniu 24 kwietnia 2006r. złożyła wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 23 maja 2006 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury, począwszy od 1 kwietnia 2006 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1987 r. do 31 grudnia 1996 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 128,44%. Przy ustaleniu wysokości świadczenia ZUS uwzględnił 30 lat i 3 miesiące okresów składkowych oraz 9 lat i 11 miesięcy okresów nieskładkowych. Wypłata emerytury uległa zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia.

W dniu 24 maja 2006 r. ubezpieczona rozwiązała stosunek pracy. Od 1 maja 2006 r. podjęto wypłatę emerytury.

Od 1 sierpnia 2006 r. B. M. świadczy pracę na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1/2 etatu w (...) w S.. Z tego tytułu została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych.

W dniu (...) ubezpieczona ukończyła 60 rok życia.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 29 września 2014 r. ubezpieczona zgłosiła wniosek o przeliczenie świadczenia emerytalnego według nowych zasad. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z dnia 8 października 2014 r., odmówił przeliczenia emerytury zgodnie z żądaniem wniosku.

Ubezpieczona wielokrotnie zwracała się do organu rentowego o przeliczenie pobieranej emerytury z uwzględnieniem jej stażu pracy i otrzymywanego wynagrodzenia.

Decyzją z dnia 29 stycznia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. przeliczył ubezpieczonej wysokość świadczenia emerytalnego, od 1 stycznia 2015 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 128,44% (w dotychczasowej wysokości), zaś przyjęty okres składkowy wyniósł 38 lat, 9 miesięcy i 12 dni, zaś okres nieskładkowy wyniósł 9 lat, 11 miesięcy i 29 dni. Wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła 2.564,74 zł brutto, co stanowi 2.116,91 zł netto.

Decyzją z dnia 18 lutego 2015 r., organ rentowy ustalił ubezpieczonej B. M. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. w kwocie 182.950,24 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1984 r. do 31 grudnia 1993 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału

początkowego wyniósł 129,09%. Ponadto wskazano, że ubezpieczona ma łącznie wykazanych 23 lata, 2 miesiące i 1 dzień okresów składkowych oraz 9 lat, 9 miesięcy i 12 dni okresów nieskładkowych.

Sąd Okręgowy zobowiązał organ rentowy do dokonania symulacji wyliczenia wysokości emerytury na podst. art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej. Obliczenia prezentowały się następująco:

- kwota składki zaewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji: 136.706,17 zł,
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego: 582.912,06 zł,
- średnie dalsze trwania życia: 186,10 miesięcy,
- wyliczona kwota emerytury: 3.866,84 zł brutto.

Po odliczeniu sumy pobranych emerytur (205.937,19 zł) wyliczona kwota emerytury wyniosła: 2.760,25 zł brutto.

Zatem, w ocenie Sądu I instancji, odwołanie zasługiwało na uwzględnienie. Wedle przepisu art. 55 ustawy emerytalnej ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 tej ustawy, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26 ustawy, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy.

Zdaniem Sądu, taka sytuacja miała właśnie miejsce w realiach przedmiotowej sprawy. Z dokumentów znajdujących się w aktach rentowych, które nie były kwestionowane przez strony, wynikało, że ubezpieczona B. M. spełniła warunki do uzyskania emerytury w oparciu o art. 27 tej ustawy. Po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w tym przepisie (w dniu (...) ukończyła 60 lat) kontynuowała ubezpieczenie emerytalno-rentowe jako pracownik od 1 sierpnia 2006 r. Wreszcie z wnioskiem o emeryturę wystąpiła w dniu 29 września 2014 r., czyli po dniu 31 grudnia 2008 r..

Sąd Okręgowy zaznaczył, że przepis art. 55 ww. ustawy nie stanowi samodzielnej podstawy przyznania emerytury, a umożliwia jedynie ustalenie wysokości emerytury przyznawanej na podstawie art. 27 tej ustawy, dla ubezpieczonego, który kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego oraz wystąpił po raz pierwszy z wnioskiem o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r. W sytuacji, gdy emerytura obliczona w myśl art. 26 ustawy okaże się wyższa niż obliczona zgodnie z art. 53 ustawy, wnioskodawca uzyska do niej prawo. W konsekwencji, w rozpoznawanej sprawie na polecenie Sądu wykonana została symulacja wysokości emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ww. ustawy, która okazała się korzystniejsza niż wysokość emerytury, którą dotychczas otrzymywała ubezpieczona.

Organ rentowy odmówił jednak ubezpieczonej prawa do emerytury argumentując, że ubezpieczona posiada status emeryta już od 1 kwietnia 2006 r., kiedy to nabyła prawo do tzw. wcześniejszej emerytury na podstawie art. 29 ww. ustawy i którą faktycznie pobierała od 1 maja 2006 r. Wniosek ubezpieczonej z dnia 29 września 2014 r. o przyznanie prawa do emerytury w trybie art. 26 w zw. z art. 55 był więc kolejnym wnioskiem, natomiast, w ocenie tego organu, by spełnić prawo do obliczenia emerytury w myśl art. 55 ubezpieczona musiałaby wystąpić z wnioskiem o emeryturę po raz pierwszy po ukończeniu wieku 60 lat i w sytuacji kontynuowania zatrudnienia.

Sąd zważył ostatecznie, że w niniejszej sprawie spór koncentrował się jedynie na właściwej interpretacji art. 55 ustawy, a mianowicie, czy wniosek zgłoszony w trybie powołanego przepisu, musi być pierwszym wnioskiem o emeryturę, jak przyjął to organ rentowy, w szczególności w sytuacji, gdy ubezpieczona pobierała już emeryturę przed nabyciem prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym.

W ocenie Sądu I instancji, orzecznictwo Sądu Najwyższego (vide: uchwała Sądu Najwyższego z 4 lipca 2013 r., sygn. II UZP 4/13, opubl. OSNP 2013/21-22/257; wyrok z 10 lipca 2013 r., sygn. II UK 424/12, opubl. LEX nr 1341674), jak i sądów powszechnych (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 9 lipca 2013 r., sygn. III AUa 302/13, opubl. LEX nr 1342368; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 18 marca 2014 r., sygn. III AUa 1223/13, opubl. LEX nr

1454446) zawiera przekonujący kierunek wykładni przepisu art. 55 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym przepis ten umożliwia złożenie wniosku o obliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, jeżeli ubezpieczenie było kontynuowane po osiągnięciu tego wieku emerytalnego, a wniosek został złożony po dniu 31 grudnia 2008 r. niezależnie od faktu przejścia na emeryturę wcześniejszą lub w niższym wieku emerytalnym. Co więcej, powyższy kierunek wykładni przepisu art. 55 należy uznać za ugruntowany.

W orzeczeniu z dnia 18 września 2014 r. (sygn. I UK 27/14, opubl. LEX nr 1537287) Sąd Najwyższy, w sposób kategoryczny wypowiedział stanowisko, w stanie faktycznym, który odnosi się też do osoby ubezpieczonej B. M., że nie można mówić o złożeniu kolejnego wniosku emerytalnego o przyznanie "emerytury po emeryturze". W art. 55 ustawy chodzi bowiem nie o przyznanie, lecz o obliczenie według innych zasad emerytury już nabytej po spełnieniu warunków z art. 27 ustawy i przyznanej na wniosek złożony po dniu wskazanym w tym przepisie. Wyraźnie stanowi się w nim o możliwości obliczenia emerytury na podstawie art. 26, czyli - wnioskując z treści przepisu - emerytury przyznanej na wniosek zgłoszony po dniu 31 grudnia 2008r., po spełnieniu warunków określonych w art. 27 ustawy. Nie chodzi też o osoby, które wstrzymywały się z pobieraniem należnej emerytury. Pogląd o czystym koncie emerytalnym osób zgłaszających wniosek na podstawie art. 55 ustawy został obalony we wspomnianej uchwale z dnia 4 lipca 2013 r. (sygn. II UZP 4/13). Gdyby zresztą ustawodawca miał uznać taką praktykę przy zastosowaniu art. 55 ustawy za niedopuszczalną, niezbędne byłoby zaznaczenie w tym przepisie, że wyliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym możliwe jest tylko raz, w związku z pierwszym wnioskiem emerytalnym. Takiego zastrzeżenia nie ma w treści tego przepisu oraz nie można go z niej wywodzić (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 19 marca 2014 r., sygn. I UK 345/13, opubl. OSNP 2014/10/148).

Należy podkreślić, że zasadnicze znaczenie dla zastosowania art. 55 ustawy ma utrzymywanie przez osobę w nim określoną statusu osoby ubezpieczonej (art. 4 ust. 13 ustawy), oraz stwierdzić, że status ten zachowują osoby, które przeszły na emeryturę, jeżeli po przyznaniu prawa podlegają obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym (art. 13 i 14 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 z późn. zm.). W konsekwencji, emerytura osób, które spełniły warunki przewidziane w art. 27 i pobierały świadczenia na wniosek złożony po dniu 31 grudnia 2008 r. powinna być wyliczona na podstawie art. 53 z uwzględnieniem art. 55 w związku z art. 26 ustawy, jeżeli po ukończeniu wieku 60 lub 65 lat podlegały ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo lub dobrowolnie.

Sąd Okręgowy podkreślił, że skoro skarżąca kontynuowała ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz spełniała warunki, o których mowa w art. 55 ustawy, w tym złożyła wniosek o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy po dniu 31 grudnia 2008 r., to emerytura powinna jej być wyliczona na podstawie art. 53 i z uwzględnieniem art. 55 ustawy.

Marginalnie zauważyć należy, że argumenty organu rentowego w przedmiocie nierównego traktowania ubezpieczonych urodzonych przed 1949 r. w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po 1948r. dostrzegł sam ustawodawca, który w projekcie ustawy z dnia o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz niektórych innych ustaw (vide: Sejm RP VII kadencji, druk nr (...)), proponuje zmianę art. 55 ustawy emerytalnej polegającą na dodaniu regulacji wskazującej, że prawo do obliczenia emerytury na podstawie art. 26, czyli wg nowych zasad, ma również ubezpieczony, który przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27, miał ustalone prawo do emerytury z innego tytułu. Jeżeli pobierał wcześniej przyznaną emeryturę, to podstawa obliczania emerytury przyznanej z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego byłaby pomniejszana o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Wprowadzenie regulacji analogicznej do art. 25 ust. 1b pozwoliłoby na uniknięcie patologii w postaci nierównego traktowania ubezpieczonych urodzonych przed 1949r. w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po 1948r.

Kategorycznie Sąd Okręgowy wskazał, że do czasu wprowadzenia przywołanych proponowanych zmian legislacyjnych należy stosować literalnie przepis art. 55 ww. ustawy - norma ta zaś nie wskazuje, by wniosek w tym trybie musiał być pierwszym wnioskiem o emeryturę, co zaaprobowano w orzecznictwie, jak i w doktrynie.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że wydana decyzja organu rentowego winna zostać zmieniona w ten sposób, że ubezpieczonej przysługuje prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ww. ustawy, stąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzeczekł jak w sentencji wyroku.

Z rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego nie zgodził się organ rentowy.

Zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu:

1.naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art.55 ustawy emerytalnej, poprzez:

- błędną wykładnię polegającą na uznaniu, iż przepis wskazanego artykułu dopuszcza możliwość ponownego obliczenia wysokości emerytury na podstawie art.26 cyt. ustawy bez względu na fakt posiadania w dacie wniosku uprawnień do wcześniejszej emerytury bądź powszechnej emerytury, podczas gdy przepis ten przewiduje możliwość obliczenia (nie zaś ponownego obliczenia) emerytury w trybie art. 26 ustawy tylko tym ubezpieczonym, którzy pomimo spełnienia warunków do powszechnej emerytury na podstawie art.27 ustawy, kontynuują ubezpieczenie emerytalno-rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego i nie pobierają świadczenia emerytalnego, a wniosek o przyznanie emerytury na podstawie art.27 złożyli po dniu 31.12.2008r.

- błędne zastosowanie, poprzez przyjęcie, iż regulacja wskazanego przepisu odnosi się do przedmiotowego stanu faktycznego tj. sytuacji, w której osoba pobierająca emeryturę wcześniejszą, a następnie już od 2009r. emeryturę powszechną zachowuje możliwość obliczenia świadczenia emerytalnego na zasadach przewidzianych w art. 26 ustawy, a więc w sposób przewidziany dla świadczeń pierwszorazowych, podczas gdy w stosunku do osób już z przyznanymi świadczeniami ustawodawca nakazuje dokonywać ponownych obliczeń tych świadczeń tylko w trybie przepisów art. 108-111 ustawy.

Skarżący w uzasadnieniu apelacji podniósł, że zgodnie z art. 55 ustawy emerytalnej ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art.27, który kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r., może być przeliczona emerytura na podstawie art.26 , jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art.53.

Możliwość zaś obliczenia emerytury na nowych zasadach dotyczy wyłącznie ubezpieczonych urodzonych przed 1949r., którzy nie mają ustalonego świadczenia na zasadach dotychczasowych. Dotyczy bowiem tych osób, które z wnioskiem o emeryturę wystąpią po raz pierwszy po dniu 31.12.2008r. Zastosowanie art.55 możliwe jest więc w przypadku kobiet, które pomimo tego, że po ukończeniu wieku 60 lat mogły skorzystać z uprawnień emerytalnych, postanowiły dalej kontynuować zatrudnienie. Tym samym wymienione ubezpieczone mają przywilej wynikający z art.55 tej ustawy dotyczący wyboru sposobu obliczenia emerytury wg nowych lub dotychczasowych zasad. Przywileju takiego nie posiadają emeryci, którzy korzystali już z uprawnień emerytalnych w wysokości obliczonej zgodnie z przepisami obowiązującymi w dniu złożenia wniosku. W ocenie skarżącego, z kręgu osób uprawnionych do takiego przeliczenia należy wykluczyć zatem osoby, które już uprzednio nabyły status emeryta w wyniku nabycia prawa do wcześniejszej emerytury. Nadto, przy ocenie charakteru art. 55 ustawy emerytalnej należy mieć na względzie umiejscowienie wskazanej regulacji w ustawie emerytalnej. Ustawodawca bowiem zamieścił wskazany przepis w Rozdziale 4 Działu II, dotyczącym ustalenia wysokości emerytur o których mowa w art. 27-50e. Tym samym przepis art. 55 odnosi się do obliczenia emerytur pierwszorazowych, dopiero co przyznanych.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania, oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok wyjaśnił wszystkie istotne okoliczności sprawy, przeprowadził wystarczające postępowanie dowodowe, dokonał prawidłowych, acz też niespornych, ustaleń faktycznych oraz wydał odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny przyjął ustalenia faktyczne poczynione w pierwszej instancji za własne, w konsekwencji czego nie zachodzi potrzeba ich szczegółowego obecnie powtarzania. Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutu apelacyjnego naruszenia prawa materialnego, poprzez błędną wykładnię i wadliwe zastosowanie.

Sąd Apelacyjny podnosi, że w niniejszej sprawie spór sprowadzał się wyłącznie do wykładni przepisu art. 55 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53. Na płaszczyźnie powyższej regulacji wypowiadał się Sąd Najwyższy, podtrzymując w wyroku z dnia 19.03.2014r. w sprawie o sygn. I UK 345/13, Lex nr 1455228, stanowisko prawne wyrażone rok wcześniej, tj. w uchwale z dnia 4.07.2013r., sygn. II UZP 4/13, opubl. w OSNP 2013 nr 21-22, poz. 257, zgodnie z którym, ubezpieczony urodzony przed dniem 31 grudnia 1948 r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 27 w związku z art. 55 ustawy emerytalnej, także i niezależnie od tego, czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą. Sąd Apelacyjny po raz kolejny podziela i podtrzymuje w całości wyżej wskazane stanowisko Sądu Najwyższego oraz argumentację zawartą w przywołanych orzeczeniach, nie mając przy tym wątpliwości, iż prawo do emerytury może być ponownie ustalone, na nowo, gdy ubezpieczony osiągnie powszechny wiek emerytalny oraz spełni pozostałe przewidziane w art. 55 cyt. ustawy przesłanki, a zatem będzie też partycypował w powiększaniu środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (vide niepubl. wyroki Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 26.06.2014r., sygn. III AUa 1089/3, z dnia 12.05.2015r., sygn. III AUa 696/14). Argumentacje Sądu Najwyższego, których nie ma tu potrzeby powtarzać, były na tyle przekonujące, że Sąd Apelacyjny przyjął je za własne i nie podzielił dotychczas postrzeganej przez skarżącego kwestii obliczania emerytury i przyjmowaną przezeń wykładnię omawianej podstawy prawnej jego ustalenia. Tożsame stanowisko zajął zresztą także Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 18.03.2014r. sygn. III AUa 1223/13, lex nr 1454446 oraz Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 9.07.2013r. sygn. III AUa 302/13, lex nr 1342368. Słusznie zwrócono uwagę, że skoro jest dopuszczalne kilkakrotne przechodzenie na emeryturę, to byłoby niezbędne zaznaczenie w art. 55 ustawy emerytalnej, że wyliczenie emerytury na podstawie tego przepisu możliwe jest tylko wówczas, gdyby był to pierwszy wniosek o emeryturę (łączy się z nabyciem statusu emeryta).

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2006 r., sygn. I UK 82/06, lex nr 424489, wyrażono pogląd, że nie ma przeszkód prawnych, aby ubezpieczony pobierający emeryturę przyznaną mu w niższym wieku emerytalnym dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, art. 32 ustawy emerytalnej, domagał się przyznania emerytury przysługującej w tzw. powszechnym wieku emerytalnym na podstawie art. 27 tej ustawy, ponieważ ze względu na odmienne przesłanki nabycia prawa do obu tych świadczeń organ ubezpieczeń społecznych powinien wydać decyzje w oparciu o różne podstawy prawne przysługujących ubezpieczonemu świadczeń emerytalnych, a następnie wypłacać świadczenie wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego - art. 95 ust. 1 ustawy. Podobne stanowisko było prezentowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego na tle poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267 ze zm.), na przykład w uchwale z dnia 12 maja 1993 r., II UZP 2/93, opubl. w OSNCP 1993 Nr 12, poz. 220, oraz w wyroku z dnia 17 kwietnia 1998 r., II UKN 607/97, opubl. w OSNAPiUS 1999 Nr 7, poz. 255 - notka). Także w wyroku z dnia 20 stycznia 2005 r., sygn. I UK 120/04, opubl. w OSNP 2005 Nr 16, poz. 257, wskazano, że prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego nie jest tożsame przedmiotowo z prawem do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku wynoszącego 55 lat, bowiem po pierwsze - podstawy prawne tych roszczeń są różne, po drugie - przesłanki nabycia prawa do tych roszczeń są odmienne, jeśli chodzi o wymagany wiek. Są to zatem dwa odrębne świadczenia emerytalne w rozumieniu art. 95 ustawy emerytalnej, które podlegają odmiennym reżimom prawnym. Należy mieć na

uwadze, że kontestowana w apelacji uchwała Sądu Najwyższego, mająca szersze ramy argumentacji prawnej, znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie.

Nadto, jak podniósł również Sąd Najwyższy w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2014 r., I UK 27/14 (Lex nr 1537287) w art. 55 cyt. ustawy emerytalnej, chodzi nie o przyznanie, lecz o obliczenie według innych zasad emerytury już nabytej po spełnieniu warunków z art. 27 ustawy i przyznanej na wniosek złożony po dniu wskazanym w tym przepisie. Wyraźnie stanowi się w nim o możliwości obliczenia emerytury na podstawie art. 26, czyli - wnioskując z treści przepisu - emerytury przyznanej na wniosek zgłoszony po dniu 13 grudnia 1948 r., po spełnieniu warunków określonych w art. 27 ustawy. Nie chodzi też o osoby, które wstrzymywały się z pobieraniem należnej emerytury. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zasadnicze znaczenie dla zastosowania art. 55 ustawy emerytalnej ma utrzymywanie przez osobę w nim określonej statusu osoby ubezpieczonej (art. 4 ust. 13 ustawy) oraz stwierdził, że status ten zachowują osoby, które przeszły na emeryturę, jeżeli po przyznaniu prawa podlegają obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym (art. 13 i 14 u.s.u.s.). W konsekwencji, emerytura osób, które spełniły warunki przewidziane w art. 27 i pobierały świadczenia na wniosek złożony po dniu 31 grudnia 2008 r. powinna być wyliczona na podstawie art. 53 z uwzględnieniem art. 55 w związku z art. 26 ustawy, jeżeli po ukończeniu wieku 60 lub 65 lat podlegały ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo lub dobrowolnie.

W niniejszej sprawie, bezspornie B. M., urodziła się w dniu (...), a zatem jeszcze przed dniem 1.01.1949 r., osiągnęła powszechny wiek emerytalny 60 lat i posiada też wymagany staż ubezpieczeniowy wynoszący co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a zatem spełniła warunki ustawowe przewidziane dla emerytury z art. 27 ustawy emerytalnej. Nadto, ubezpieczona kontynuowała ubezpieczenie, co zresztą nie było przedmiotem sporu. Ubezpieczona występując o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008r., mogła więc złożyć wniosek o wyliczenie świadczenia emerytalnego i to niezależnie od tego, że przyznano jej decyzją z dnia 26 maja 2006r.. emeryturę wcześniejszą, z art. 29 ustawy emerytalnej. Nie było bowiem przeszkód, aby osoba, której przyznano wcześniejszą emeryturę, po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, dalej opłacając składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, wystąpiła z wnioskiem o wyliczenie świadczenia, zgodnie z art. 55 ustawy emerytalnej. Z tego względu trafnie rozstrzygnął Sąd Okręgowy, przyznając ubezpieczonej prawo do świadczenia w oparciu o art. 26 ustawy emerytalnej, bez przesądzania oczywiście, czy ustalona tak emerytura będzie korzystniejsza (wyższa) dla ubezpieczonej w porównaniu z jej obliczeniem dokonywanym na podstawie art. 53 cyt. ustawy (art. 55 ustawy emerytalnej).

Wskazując na argumenty wyżej podane Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

del. SSO Gabriela Horodnicka - SSA Barbara Białecka SSA Beata Górka Stelmaszczuk